

Nr. 8/17.01.2020

Nr. 6/17.01.2020

Nr. 1/17.01.2020

Nr. 1/17.01.2020

A.P.R.

Catre

Ursula von der Leyen
Presedintele Comisiei Europene

Didier Reynders,
Commissioner of Justice and Rule of Law

CC: Parlamentul European
Consiliul European
Curtea de Justitie a Uniunii Europene

*Subject: erori fundamentale in pozitia Comisiei Europene comunicate CJUE în cauzele
conexate C-83/19, C-127/19 și C-195/19*

Stimata doamna presedinta a Comisiei Europene,

Judecatorii si procurorii reuniti in cadrul a patru asociatii profesionale ale magistratilor din Romania, enumerate mai jos, va solicita reconsiderarea pozitiei Comisiei Europene comunicate CJUE în cauzele conexate C-83/19, C-127/19 și C-195/19, in partea vizand compatibilitatea înființării Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție cu dispozițiile dreptului Uniunii Europene, avand in vedere faptul ca pozitia Comisiei Europene este bazata pe grave erori fundamentale si justificata pe pseudo argumente ce au facut parte dintr-o campanie de dezinformare cu privire la infiintarea SIIJ.

Astfel, pozitia Comisiei Europene:

- face referire la o stare de fapt care nu corespunde realitatii;
- desconsidera prevederile Constitutiei si deciziile Curtii Constitutionale ale Romaniei care au restaurat separatia puterilor in state, au condamnat incalcarea independentei justitiei si au aparat drepturi si libertati fundamentale;
- invoca gresit norme de drept din legislatia romana;
- foloseste ca argumente afirmatii care s-au dovedit a fi fakenews si parte dintr-o campanie de dezinformare cu privire in special la SIIJ;
- ignora concluziile *Raportului Inspectiei Judiciare nr. 5488/IJ/2510/DIJ/1365/DIP/2018 privind "respectarea principiilor generale care guvernează activitatea Autorității Judecătorești în cauzele de competența Direcției Naționale Anticorupție vizând magistrați sau în legătură cu acestea"*, raport aprobat prin Hotararea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 225 din data de 15.10.2019, ce a scos la iveala faptul ca DNA avea tinute deschise mii de dosare cu magistrati, unele pe perioade de timp de ani de zile¹;

¹ http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/08_01_2020_97031_ro.pdf

ASOCIAȚIA JUDECĂTORILOR
PENTRU APĂRAREA
DREPTURILOR OMULUI

ASOCIAȚIA PROCURORILOR DIN ROMÂNIA

A.P.R.

- ignora ostentativ gravele presiuni puse pe judecatori prin modul în care au fost anterior anchetate dosarele cu magistrați, inclusiv prin anchete ce priveau exclusiv hotărârile pronunțate de judecatori.

Poziția Comisiei Europene comunicată CJUE nu doar că pune serios sub semnul întrebării profesionalismul experților Comisiei, dar prin respectiva poziție Comisia subminează respectarea Constituției unui stat membru UE, care este esențială și fundamentul statului de drept.

Mai mult, Comisia Europeană ignora statutul Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni din Avizul 21/2018, asupra a două chestiuni esențiale:

- a) este perfect în acord cu principiile europene ca în anumite cazuri să fie înființate structuri specializate pentru anchetarea judecătorilor și procurorilor: “În funcție de istoria, tradițiile și structura administrativă a unui anumit stat, precum și de dimensiunea reală a corupției în interiorul sistemului, poate fi necesară înființarea unor organisme de investigare specializate și a unor procurori specializați care să lupte împotriva corupției în rândul judecătorilor.”
- b) Este complet contrară principiilor europene interferența serviciilor de informații în justiție, “sub nicio formă lupta împotriva corupției în rândul judecătorilor nu ar trebui să conducă la interferența unui serviciu secret în justiție.”²

Astfel,

Asociația Magistratilor din România (AMR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor, declarată “de utilitate publică” prin Hotărârea Guvernului nr. 530/21 mai 2008 – cu sediul în municipiul București, B-dul Regina Elisabeta nr. 53, sector 5, e-mail amr@asociația-magistratilor.ro -, membra a Asociației Internaționale a Judecătorilor și a Asociației Europene a Judecătorilor, reprezentată legal de judecător dr. Andreea Ciucă, în calitate de președinte interimar,

Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR), cu sediul în cu sediul în Oradea, Parcul Traian nr.10, județul Bihor, e-mail office@unjr.ro , membra a Asociației Magistratilor Europeni pentru Democratie și Libertate – MEDEL - reprezentată prin judecător Dana Gîrbovan, în calitate de președinte,

Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO), organizație neguvernamentală, apolitică și profesională a judecătorilor, cu sediul în municipiul Oradea, str. Bradului, nr.1, e-mail, contact@ajado.ro , reprezentată legal de judecător Florica Roman, în calitate de președinte,

Asociația Procurorilor din România (APR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a procurorilor, cu sediul în municipiul București, Bd. Libertății nr. 12-14, e-mail apr@mpublic.ro , reprezentată legal de procuror Elena Lordache, în calitate de președinte,

² <https://rm.coe.int/avis-no-21-du-ccje-en-roumain/168093ed29>

Vor prezenta punctual, in cele ce urmeaza, principalele erori ce viciaza continutul punctului de vedere al Comisiei Europene transmis CJUE si impun reconsiderarea acestuia in ceea ce priveste capitolul “3. Întrebările preliminare privind înființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție”.

Facem precizarea ca prezenta analiza este facuta pe baza documentelor comunicate de Comisia Europeana catre CJUE asa cum au fost prezentate de presa din Romania.³

Cu titlu preliminar, observatii perfect identice au fost trimise de Comisia Europeana si in cauza C291-19, acestea fiind depuse la CJUE pe data de 24.10.2019. Data este importanta, deoarece aceasta este ulterioara datei de 15.10.2019, cand, prin Hotararea 225, Consiliul Superior al Magistraturii din Romania a validat raportul Inspectiei Judiciare vizand modul de instrumentare a dosarelor de catre DNA – al carui continut era deja public. Insa, aceasta hotarare a CSM ce reprezinta un element esential pentru corecta si completa prezentare a starii de fapt referitoare la SIIJ, asa cum vom arata pe parcursul prezentei scrisori, a fost complet ignorata de catre Comisia Europeana.

I. Referitor la necesitatea infiintarii Sectiei pentru Investigarea Infracțiunilor din Justitie

In analiza acestui punct, Comisia Europeana porneste de la enumerarea unor principii corecte privind standardele de independenta ale judecatorilor, subliniind ca:

“76. Potrivit Curții de Justiție, aceste garanții de independență și de imparțialitate postulează existența unor norme, în special în ceea ce privește compunerea instanței, numirea, durata funcției, precum și cauzele de abținere, de recuzare și de revocare a membrilor săi, care să permită înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea instanței respective în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă.”

Or, infiintarea SIIJ a fost determinata tocmai de necesitatea ca raspunderea judecatorilor sa prezinte “garanțiile necesare pentru a evita orice risc de utilizare a unui astfel de regim ca sistem de control politic al conținutului deciziilor judiciare”, asa cum ceruse si Curtea.

1. Gradul profesional si experienta procurorilor DNA care au anchetat magistrati

Subliniem ca, anterior infiintarii SIIJ, competenta pentru cercetarea infractiunilor comise de magistrati revenea parchetelor astfel:

- Infracțiunile de competenta DNA si DIICOT erau investigate de aceste parchete;
- Pentru celelalte infractiuni, daca magistratul avea grad de ICCJ era investigat in prima instanta de PICCJ, daca nu avea, era investigat de parchetele de pe langa curtile de apel.

³ https://www.stiripesurse.ro/documente-explozive-pozitia-comisiei-europene-privind-obligativitatea-mcv-si-desfiintarea-siij_1417027.html

Regula de baza privind cariera magistratilor permitea accesarea la nivelele superioare de jurisdicție din instanțe și parchete doar pe baza unor concursuri și în considerare a unor cerințe de vechime, prin parcurgerea tuturor gradelor profesionale.

În cazul procurorilor DNA, însă, care e structura în cadrul PICCJ, adică în varful Ministerului Public, s-a făcut derogare în privința accederii, procurorii DNA, ce puteau să aibă un minim de numai 4 ani vechime, fiind selectați pe baza unui simplu interviu susținut în fața procurorului șef DNA, fără condiția de a deține un grad profesional superior.

În acest mod, chiar dacă, teoretic, judecătorii ar fi trebuit cercetați doar de către procurori cu grad minim de curte de apel și cel puțin 10 ani vechime, în realitate, prin derogarea permisă la DNA, sute de magistrați au fost anchetați de procurori cu grad de judecatorie și vechime minimă în magistratură.

2. O structura specializată pentru investigarea magistratilor exista în cadrul DNA din 2014

De asemenea, este important de amintit că încă din 2014 funcționa în cadrul DNA **Serviciul de combatere a corupției în justiție**, înființat prin Ordinul procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție nr. 10/31 ianuarie 2014, ce avea competența de a investiga toate infracțiunile de corupție pretinsă a fi săvârșite de către judecători și procurori.

Înființarea acestui serviciu s-a făcut netransparent, ordinul respectiv nefiind făcut public decât recent.

Ulterior, prin Ordinul ministrului Justiției nr. 1.643/C din 15 mai 2015 și ca urmare a avizului dat de Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), a fost aprobat *„Regulamentul de ordine interioară al Direcției Naționale Anticorupție”*.

În art. 4 alin. (2) lit. a) din Regulament se menționează explicit acest Serviciu: *„La nivel central, Direcția Națională Anticorupție este organizată în secții, servicii, birouri și alte compartimente de activitate. În cadrul Secției de combatere a corupției există Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze de corupție și **Serviciul de combatere a corupției în justiție**”*.

Ca atare, din 2014 și până la înființarea SIIJ, în 2018, există deja în cadrul Ministerului Public o structură specializată pentru efectuarea urmăririi penale în cauze de corupție privind judecătorii și procurorii.

3. Abuzurile procurorilor DNA contra magistratilor documentate de Inspectia Judiciara si de Consiliul Superior al Magistraturii

Competența aceluși serviciu cuprindea și infracțiunile de abuz în serviciu și favorizarea infractorilor, infracțiuni ce au fost interpretate într-un sens larg, respectiv ca elementul material al acestora îl reprezenta chiar pronunțarea hotărârii judecătorești sau soluția dispusă de un procuror.

Astfel, s-a ajuns ca procurori cu grad efectiv de judecatorie și cu vechime minimă în magistratură, ajunși în DNA printr-un simplu interviu, să urmărească judecători de la curți de apel sau ICCJ pentru abuz în serviciu pe motiv că hotărârile lor nu ar fi corecte.

Mai mult, prin modul în care era organizat, serviciul prezenta o serie de deficiențe structurale, ce au permis procurorilor DNA folosirea dosarelor penale ca mijloace de presiune și șantaj contra judecătorilor.

Această concluzie se desprinde în mod categoric din cuprinsul *Raportului Inspecției Judiciare nr. 5488/IJ/2510/DIJ/1365/DIP/2018 privind "respectarea principiilor generale care guvernează activitatea Autorității Judecătorești în cauzele de competența Direcției Naționale Anticorupție vizând magistrați sau în legătură cu acestea"*, raport aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 225 din data de 15.10.2019.

Controlul vizat de raportul Inspecției Judiciare acopera perioada 01.01.2014-31.07.2018, iar din hotărârea Plenului CSM de aprobare a acestui raport rezulta următoarele concluzii esențiale:

- În total, la nivelul Structurii Centrale și al structurilor teritoriale ale Direcției Naționale Anticorupție au fost vizați 1962 de judecători (351 în materie penală și 1590 în materie civilă - între care un membru al Curții Constituționale, 13 judecători membri/foști membri ai Consiliului Superior al Magistraturii și 16 inspectori judiciari).
- În 113 dosare privind judecătorii iar în 163 dosare privind procurorii, anchetele au fost deschise din oficiu de către DNA.
- În numeroase dosare, durata anchetelor a fost una vadiți excesivă, ajungând la perioade ce au depășit frecvent 3-5 ani, iar într-un caz durata a fost de 12 ani și șase luni!
- Ofiteri ai Serviciului Român de Informații au efectuat în cauzele cu magistrați acte specifice activității de urmărire penală.⁴
- Procurorii DNA se sesizau din oficiu cu precădere împotriva judecătorilor și îi cercetau pentru soluțiile dispuse în diferite cauze.⁵ **Procurorii DNA se sesizau din oficiu cu privire la judecători și în intervalele de timp în care aceștia aveau pe rol dosare cu inculpați trimiși în judecată de DNA.**
- Au fost soluționate în bloc foarte multe cauze lăsate în nelucrare, uneori chiar o perioadă foarte mare de timp, înaintea operaționalizării Secției de Investigare a Infracțiunilor din Justiție. De exemplu, un dosar deschis în 2013 din oficiu vizând procurori și judecători din CSM, în care au fost dispuse măsuri de supraveghere tehnică

⁴ într-un dosar instrumentat de DNA, Procurorul General al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea a făcut obiectul a patru mandate de supraveghere tehnică, fiind interceptat pe o perioadă de 4 luni. Interceptările au fost făcute de către SRI, iar potrivit dispoziției Procurorului – șef al DNA, acestea au fost anual unor unități militare din cadrul SRI, ca beneficiari secundari ai interceptărilor. Dosarul a fost închis pe data de 06.03.2017, fără a fi motivate

Dosar 13/P/2016, menționat la filele 63-65 din hotărârea CSM 225/2019, publicată aici: http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/08_01_2020_97031_ro.pdf

⁵ Spre exemplu, în cadrul Serviciului teritorial DNA Brașov, din verificările efectuate a reieșit că în cele 94 de dosare ce privesc judecătorii au fost vizați 89 de magistrați, 73 de judecători cercetați pentru modul de soluționare a unor dosare civile și 16 în materie penală – inclusiv și judecătorul delegat la Penitenciarul Codlea – fila 95 raport.

ce au vizat inclusiv membrii familiilor magistratilor anchetati, a fost clasat in 2018.⁶ Un dosar vizand un judecator de la Tribunalul Timis, inregistrat in 2006, a fost clasat in 2018, dupa 12 ani.⁷ In aceeasi situatie s-au aflat si alte dosare.⁸

Pe baza tuturor acestor date rezultate din controlul Inspectiei Judiciare, Consiliul Superior al Magistraturii a concluzionat ca: **“Practicile procurorilor DNA care au instrumentat cauze cu judecatori în modalitățile mai jos menționate au reprezentat forme de presiune asupra acestora, cu consecințe directe în ceea ce privește înfăptuirea actului de justiție.”**

4. Decizia Curtii Constitutionale

Ca urmare a acestor abuzuri facute de procurorii DNA in decursul timpului care au pus in pericol clar independenta justitiei, SIIJ a fost constituita ca un mijloc suplimentar de garantie a independentei judecatorilor, fapt statuat de altfel in mod expres si de catre Curtea Constitutionala, prin Decizia 33/2018, in care se arata ca:

“147. Sub aspectul înființării Secției pentru Investigarea Infrațiunilor din Justiție, la nivelul celui mai înalt parchet național, Curtea reține că aceasta are ca scop crearea unei structuri specializate, cu un obiect determinat de investigație, și constituie o garanție legală a principiului independenței justiției, sub aspectul componentei sale individuale, independența judecătorului. Se asigură, pe această cale, o protecție adecvată a magistraților împotriva presiunilor exercitate asupra lor, împotriva abuzurilor săvârșite prin sesizări/denunțuri arbitrare și se asigură o practică unitară, la nivelul acestei structuri de parchet, cu privire la efectuarea actelor de urmărire penală pentru infracțiunile săvârșite de magistrați.”⁹

Ca atare, concluzia Comisiei Europene potrivit careia “nu pare să fi existat o astfel de justificare obiectivă și plauzibilă pentru înființarea Secției speciale” este vadit nefondata, fiind total rupta de realitatea din sistemul de justitie romanesc.

II. Chestiuni de fond vadit eronate transmise de catre Comisia Europeana catre Curtea de Justiție a Uniunii Europene, analizate punctual

1. **“83. Secția este condusă de un procuror-șef și de un procuror-șef adjunct, numiți în funcție de Consiliul Superior al Magistraturii. Deși a fost creată în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția a dobândit o largă autonomie ca urmare a adoptării OUG nr. 7/2019, care a eliminat subordonarea ierarhică a procurorului-șef al**

⁶ Dosar penal nr. 167/P/2013, deschis din oficiu la 04.06.2013, a fost soluționat prin clasare la 13.07.2018. Dosar mentionat la filele 12-13 din raportul Inspectiei Judiciare.

⁷ Dosar penal nr. 37/P/2006, înregistrat la data de 28.02.2006, a fost clasat la data de 24.08.2018.

⁸ In aceeasi situatie sunt si alte dosare, precum: Dosarul penal nr. 167/P/2013, format ca urmare a unei sesizări din oficiu la 04.06.2013, Dosarul penal nr. 211/P/2013, format ca urmare a unui denunț penal la 02.07.2013, Dosarul penal nr. 238/P/2015, format ca urmare a unei plângeri penale la 30.04.2015, Dosarul penal nr. 364/P/2014, format ca urmare a unei plângeri penale la 03.09.2014. Toate aceste dosare au fost inchise in perioada iulie-august 2018, in perioada imediat anterioara operationalizarii SIIJ.

⁹ https://www.legalis.ro/2018/02/19/dcc-nr-33-2018-admitere-pariala-obiectiei-de-neconstitutionalitate-a-dispozitiilor-legii-pentru-modificarea-si-completarea-legii-nr-304-2004-privind-organizarea-judiciara-opinie-separata/?fbclid=IwAR2oebN0LFoJNqHW0tTBYt2swym2XbJ8XV0qrLPPjqgKgiPOoOvr_ao8TGU

Secției față de Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție”.

Concluzia Comisiei este eronată, procurorul șef al SIIJ fiind în continuare subordonat ierarhic Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prin OUG 7/2019 au fost aduse modificări articolului 88¹, fiind introdus alin.6 ce prevede ca: *“Ori de câte ori Codul de procedură penală sau alte legi speciale fac trimitere la «procurorul ierarhic superior» în cazul infracțiunilor de competența Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, prin acesta se înțelege procurorul șef al secției, inclusiv în cazul soluțiilor dispuse anterior operaționalizării acesteia.”*

Această modificare a fost generată de următoarea situație: soluțiile sau măsurile luate anterior existenței SIIJ de către procurorii DNA nu mai puteau fi cenzurate de nimeni, pentru că procurorii din SIIJ nu erau “ierarhic superiori” celor din DNA, iar alți procurori în afara celor din SIIJ nu aveau competența să investigheze magistrați. S-a ajuns la un blocaj ce a necesitat intervenție legislativă, pentru a clarifica aceste aspecte.

În același timp însă, nu au fost modificate și nici abrogate texte ce prevăd explicit subordonarea ierarhică a procurorului șef al secției față de procurorul general.

Astfel, art. 88¹ alin. 1 din Legea nr. 304/2004 prevede în mod clar că SIIJ se înființează și funcționează în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Mai mult, SIIJ este reglementată în Titlul III, Cap. II din Legea nr. 304/2004, care se referă la “Organizarea Ministerului Public” și are secțiuni privind Parchetul de pe lângă ICCJ, DIICOT, DNA, SIIJ, parchetele de pe lângă curțile de apel și tribunale, parchetele militare. Toate aceste structuri de parchet sunt egal subordonate ierarhic Procurorului general, fără a exista nici o excepție cu privire la SIIJ.

De asemenea, art. 72 din Legea 304/2004 prevede că “Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție exercită, direct sau prin procurori anume desemnați, controlul asupra tuturor parchetelor” nu a fost nici modificat și nici abrogat.

Ca atare, subordonarea ierarhică a procurorului-șef al Secției față de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este evidentă și rezultă incontestabil din lectura textelor legale, unele menționate chiar în cuprinsul observațiilor formulate de Comisie.

Curtea Constituțională a transat deja această problemă, arătând explicit că: “Din analiza coroborată a tuturor acestor norme rezultă că procurorul șef de secție din structura Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este subordonat conducătorului acestui parchet. Așa cum s-a precizat mai sus, Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este o structură specializată din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel că procurorul șef al acestei secții este subordonat ierarhic procurorului general al Parchetului de pe lângă Î.C.C.J.” – par. 149 din Decizia 33/2018

Ca atare, orice interpretare a textului nou introdus trebuie făcută în lumina acestei decizii, iar orice altă interpretare, precum cea că SIIJ ar fi în afara controlului ierarhic, este vădit eronată.

2. “85. Pe de o parte, înființarea unei structuri de parchet având competență ratione personae cu privire la orice tip de infracțiuni săvârșite de magistrați este de natură a crea impresia unui fenomen de corupție și de infraționalitate răspândit în sistemul judiciar.”

Concluzia este pur speculativa. Mai mult, aceasta concluzie ignora realitatea existenta in sistemul judiciar la data infiintarii SIIJ.

Astfel, **“impresia unui fenomen de corupție și de infraționalitate răspândit în sistemul judiciar”** a fost creata deja de DNA, in primul rand prin sutele de dosare¹⁰ deschise din oficiu fata de procurori si judecatori, si care au fost tinute deschise ani de zile de catre DNA.

In al doilea rand, prin modul de gestionare publica a acestor dosare – ample comunicate de presa ale DNA prin care anuntau inceperea anchetelor, scurgeri de informatii la presa din dosare aflate in perioada de ancheta, inclusiv transcripturi din interceptari, imagini cu magistrati incatusati¹¹ - au creat impresia coruptiei corpului de magistrati, chiar daca acestia au fost in final scosi de sub urmarire penala sau achitati.

A existat, de asemenea, o practica consolidata la nivelul DNA de a da comunicate de presa detaliate ce includeau numele judecatorilor sau procurorilor acuzati, o descriere ampla a starii de fapt si a infractiunilor de care erau acuzati, comunicate ce erau ulterior preluate pe larg de presa. Daca insa magistratii respectivi erau scosi de sub urmarire penala sau achitati, nu mai exista nici un fel de comunicare din partea DNA, publicul ramand cu impresia vinovatiei magistratilor acuzati. Aceasta practica nu a reprezentat doar o atingere adusa prezumției de nevinovatiei, ci a adus prejudicii grave imaginii justitiei.

In concluzie, nu SIIJ ar crea **“impresia unui fenomen de corupție și de infraționalitate răspândit în sistemul judiciar”**, ci DNA-ul deja a facut-o prin modul in care a anchetat judecatorii si procurorii, incalcand normele privind respectarea prezumției de nevinovatie, a duratei rezonabile a procedurilor si a dreptului la aparare.

3. “85. (...). Astfel, Secția este prima structură de parchet specializat în urmărirea penală a unei categorii profesionale (magistrații), reprezentând o excepție de la practica actuală, în sistemul judiciar român, de a organiza structuri specializate de parchet în funcție de tipul de infracțiuni investigate (ratione materiae).”

Sustinerea Comisiei Europene este complet eronata.

In mod traditional, in dreptul romanesc, competenta in dreptul penal a fost reglementata atat in functie de calitatea persoanei (in cazul militarilor, magistratilor, parlamentarilor etc.), cat si in functie de tipul de infractiune.

Curtea Constitutionala a Romaniei a clarificat acest aspect in Decizia 33/2018, unde a subliniat ca **“stabilirea unor reguli speciale de competenta cu privire la o anumita categorie de persoane nu reprezinta un element de noutate in actualul cadru normativ procesual penal”**.

¹⁰ 163 dosare deschise din oficiu privind procurori si 113 dosare deschise din oficiu privind judecatori

¹¹ Spre exemplu, imagini cu un judecator CCR arestat au fost intens preluate de media <https://www.b1.ro/stiri/eveniment/toni-grebla-catuse-punga-de-plastic-223173.html>

Curtea face trimitere atât la normele de competență ce vizează militarii, cât și la alte norme ce instituie competența după persoană, inclusiv în cazul magistratilor.

Curtea Constituțională face, de asemenea, trimitere la o decizie pronunțată încă din 2009, în care statua că *“stabilirea unor reguli speciale de competență cu privire la o anumită categorie de persoane – militari în activitate, în sensul că în cauzele privind infracțiunile de corupție savarsite de aceștia, urmărirea penală se efectuează de procurori militari din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, indiferent de gradul militar pe care îl au persoanele cercetate, nu este contrară principiului egalității”*.

În concluzie, SIIJ nu este prima structură de parchet specializată pe urmărirea penală a unor categorii de persoane, fapt constatat ca atare și de CCR.

4. “85. (...) Aceasta poate aduce, în opinia Comisiei, prejudicii grave de imagine profesiei magistratilor, ceea ce va afecta încrederea cetățenilor în sistemul de justiție”.

Afirmatia este pur speculativa și nu are nici o bază factuală.

Așa cum am arătat deja la pct.2, prejudicii grave de imagine profesiei magistratilor au fost deja aduse prin modul de anchetă a acestora de către DNA anterior operationalizării SIIJ. Acest lucru este dovedit de scăderea continuă a încrederii cetățenilor în justiție începând cu 2015, când au început să devină publice atât abuzurile din cadrul dosarelor instrumentate de unii procurori DNA, cât și interferența gravă a serviciilor de informații în justiție.

Astfel, scăderea încrederii în justiție trebuie corelată cu scăderea încrederii în DNA, în condițiile în care justiția din România a fost identificată în plan public cu lupta împotriva corupției.

Aflata la o cota de încredere de 63% în 2015¹², încrederea în DNA s-a prăbușit la 30 % în 2018¹³, motivele fiind cele expuse în paragraful precedent.

Ca atare, încrederea cetățenilor în justiție și, în special, în parchete, la momentul înființării SIIJ era deja în scădere dramatică.

Contrar opiniei Comisiei Europene, crearea SIIJ ar putea avea efectul îmbunătățirii acestei încrederi, într-un sondaj recent de opinie majoritatea persoanelor chestionate pronunțându-se în favoarea menținerii acesteia.¹⁴

5. “86. Pe de altă parte, o structură autonomă pentru anchetarea judecătorilor poate fi utilizată ca un instrument de intimidare și de presiune asupra activității acestora, mai ales dacă se ține cont de contextul în care a fost înființată Secția, ca parte a unei reforme legislative complexe care a slăbit independența sistemului judiciar și lupta împotriva corupției.”

¹² <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/sondaj-nivelul-de-incredere-in-dna-este-de-peste-60-369843>

¹³ https://www.stiripesurse.ro/sondaj-dna-se-prabu-e-te-increderea-in-institu-ie-ajunge-la-cote-de-avarie_1250363.html

¹⁴ https://www.stiripesurse.ro/sondaj-curs-semnal-de-alarma-pentru-guvernul-orban-doua-decizii-extrem-de-impopulare_1418027.html

Din nou, Comisia ignora faptul ca, anterior infiintarii SIIJ, anchetarea judecatorilor chiar a fost folosita ca mijloc de intimidare si presiune asupra activitatii acestora. Acesta este contextul pe care Comisia trebuie sa il ia in considerare.

Amintim, cu titlu de exemplu, ca in spatiul public au aparut chiar inregistrari cu procurori DNA **care** discutau despre cum sa faca dosare penale judecatorilor, pentru a “baga frica” in acestia si a-i da exemplu.

Planul acestora a si fost pus in aplicare, dupa cum demonstreaza unul din judecatorii vizati de acesta, intr-o scrisoare adresata CSM:

“At the beginning of 2019 a recording with 5 prosecutors from DNA Oradea was made public. In this recording they were discussing in DNA Oradea offices, on 19.01.2018, about a series of criminal repressive methods to “scare” and “calm down” the judges of Oradea Court of Appeal and Bihor District Court. An important thing to be mentioned is that the 5 DNA prosecutors who took part in the respective discussion, that is Man Ciprian, Muntean Adrian, Ardelean Ciprian, Pantea Cosmin and Rus Lucian, did not contest the authenticity of the recording.

Once the recording was made public, a huge mechanism of media and political propaganda, supported also by a few prosecutors and judges, was set in motion in order to minimize the severity of what those 5 DNA prosecutors had said in the respective recording, under the pretext that the respective discussion inside the DNA Oradea was not followed by any acts or facts, it was just a simple talk, gossip between colleagues.

In reality, though, the discussions were not just preceded, but also followed by acts and facts of the respective DNA Oradea prosecutors.”¹⁵

6. “86(...) Se creează astfel un efect inhibitor asupra judecătorilor și a activității acestora, precum și o suspiciune generală privind posibilitatea unor influențe exterioare, în special de natură politică, asupra conținutului deciziilor judiciare, ceea ce poate afecta în mod semnificativ independența justiției, în special aparența de independență a organelor judiciare din România.”

SIIJ a fost infiintata ca raspuns la anchetele penale abuzive ale DNA, ce au constituit reale si grave presiuni la adresa judecatorilor si procurorilor, descrierea ampla a acestora regasindu-se in raportul Inspectiei Judiciare, aprobat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii in data de 15.10.2019.

Ca raspuns la aceste presiuni, devenise imperativa asigurarea unor garantii suplimentare de independenta a magistratilor impotriva anchetelor penale arbitrare, lucru facut prin modul de reglementare al SIIJ.

Astfel, prin modul de selectie a procurorilor ce activeaza in cadrul SIIJ, care se face doar de CSM, prin faptul ca sectia trebuie sa prezinte anual rapoarte Plenului CSM, prin mandatul limitat al procurorilor, pe de o parte se asigura un grad inalt de profesionalism, iar pe de alta

¹⁵ <https://floricaroman.wordpress.com/2019/01/28/letter-to-the-superior-council-of-magistracy-to-validate-the-results-for-appointing-the-new-chief-prosecutor-of-the-special-section-unit-to-investigate-crimes-within-judiciary/>

parte orice influenta politica in functionarea SIIJ este exclusa, independenta magistratilor fiind suplimentar garantata.

Contrar sustinerii Comisiei Europene din paragraful precitat, efect inhibitor asupra judecatorilor si procurorilor a avut in trecut modul in care DNA a instrumentat mii de dosare contra magistratilor, efect ce se impunea categoric a fi inlaturat si a fost, prin crearea noii sectii.

In mod ironic, inasa, Comisia care a laudat indelung activitatea DNA, ignorand toate esecurile si abuzurile acesteia, chiar si cand acestea au devenit publice, dovedite si incontestabile, critica noua sectie tocmai pentru ceea ce trebuia sa impute de multi ani DNA.

Mai mult, “**posibilitatea unor influente exterioare, in special de natura politica**” este o sustinere complet nefondata, cata vreme SIIJ este singura structura de parchet din Romania in care nici o entitate politica nu are competente in numirea procurorilor ce o compun. Procurorii care activeaza in cadrul SIIJ sunt numiti de Plenul CSM, in urma unui concurs organizat exclusiv de CSM, iar conditiile pentru a putea participa la concurs garanteaza profesionalismul participantilor.

7. “89. În al doilea rând, în ceea ce privește necesitatea concretă a înființării unui parchet specializat cu privire la categoria profesională a judecătorilor și procurorilor, în România nu pare să existe o infraționalitate ridicată în rândul magistraților, astfel cum a observat și Comisia de la Veneția. De exemplu, potrivit datelor disponibile, în anul 2017, din 997 de inculpați trimiși în judecată pentru infracțiuni de mare corupție sau asimilate acestora, numai șase erau magistrați – trei judecători și trei procurori.”

Cifrele retinute de Comisia de la Venetia si reluate de Comisia Europeana acopera tocmai problema esentiala ce a determinat infiintarea sectiei: deschiderea unui numar foarte mare de dosare din oficiu de catre DNA, nejustificata chiar prin prisma numarului mic de dosare trimise in judecata: **pe o perioada de 5 ani DNA a deschis din oficiu 276 de dosare din oficiu, ceea ce inseamna ca, in medie, DNA deschidea in fiecare luna cate 5 dosare vizand judecatori sau procurori!**

Aceste sute de dosare din oficiu se adauga altor mii de dosare deschise contra magistratilor prin alte mijloace procedurale si in care anchetele trenau perioade lungi de timp.

Referitor la acest lucru, CSM spune in hotararea precitata:

“Astfel, relevant este numărul mare al judecătorilor vizați de activitățile de urmărire penală în cauze aflate pe rolul Direcției Naționale Anticorupție (Structura Centrală și structurile teritoriale), privit în corelație cu numărul total al judecătorilor din instanțele respective, pe de o parte, și cu faptul că în majoritatea covârșitoare a acestor cauze au fost dispuse soluții de neurmărire penală.

Spre exemplificare, la Înalta Curte de Casație și Justiție au fost vizați mai mult de 75 de judecători (9 dintre aceștia fiind cercetați la serviciile teritoriale Brașov, Oradea, Constanța), la Curtea de Apel București aproximativ 100 de judecători, la Curtea de Apel Oradea aproximativ 35 de judecători (din circa 40 de judecători), la Curtea de Apel Ploiești aproximativ 30 de judecători (din circa 50 de judecători), la Curtea de Apel Brașov aproximativ 25 de judecători,

la Curtea de Apel Iași aproximativ 20 de judecători (din circa 45 de judecători), la Curtea de Apel Constanța mai mult de 15 judecători (din circa 40 de judecători), la Curtea de Apel Timișoara mai mult de 15 judecători (din circa 60 de judecători), la Tribunalul București mai mult de 85 de judecători, la Tribunalul Argeș mai mult de 25 de judecători (din circa 40 de judecători), la Tribunalul Bihor peste 30 de judecători (din circa 40 de judecători), la Tribunalul Dolj mai mult de 25 de judecători (din peste 70 de judecători).

În total, la nivelul Structurii Centrale și al structurilor teritoriale ale Direcției Naționale Anticorupție au fost vizați peste 1900 de judecători.”¹⁶

Atunci cand peste 70% din judecatorii de la ICCJ au avut dosare penale in 4 ani, credibilitatea justitiei este in mod evident grav afectata.

8. “89. (...) De asemenea, nu pare să fi existat date sau evaluări specifice care să demonstreze existența unor probleme structurale în justiție, de natură a justifica o astfel de inițiativă.”

Afirmatia vadeste ignoranta din partea Comisiei Europene, deoarece la data trimiterii observatiilor catre CJUE era deja adoptata Hotararea Plenului CSM de aprobare a raportului Inspectiei Judiciare in urma verificărilor efectuate la DNA cu privire la modul in care au fost instrumentate dosarele cu magistrati.

Comisia Europeana trebuia asadar sa stie ca exista nu doar “date sau evaluari specifice”, ci chiar o hotarare in acest sens data de CSM, singurul organism din Romania care are rolul constitutional de a garanta independenta justitiei.

In concluziile hotararii Plenului CSM 225 din 15.10.2019 se retin probleme structurale grave care confirma, in fapt, necesitatea infiintarea SIIJ:

“Practicile procurorilor DNA care au instrumentat cauze cu judecători în modalitățile mai jos menționate au reprezentat forme de presiune asupra acestora, cu consecințe directe în ceea ce privește înfăptuirea actului de justiție.

Astfel, tehnica sesizărilor din oficiu împotriva judecătorilor și cercetarea lor pentru soluțiile dispuse în cauze este un fapt inacceptabil, de o gravitate fără precedent, care, fără îndoială,

¹⁶ De asemenea, in cuprinsul raportului se arata ca: “Din datele statistice puse la dispozitie de Structura centrală și Structurile teritoriale ale Direcției Naționale Anticorupție a rezultat că, în perioada de referință, la nivelul Direcției Naționale Anticorupție au fost înregistrate 1443 dosare vizând judecători, din care un număr de 1208 dosare au fost soluționate, iar un număr de 235 dosare nu erau încă soluționate la data de 30 iulie 2018. În dosarele de mai sus, într-un număr de 113 dosare (dintre care 77 soluționate și 36 nesoluționate) cercetările au fost demarate ca urmare a sesizării din oficiu, iar într-un număr de 1368 de dosare (dintre care 1170 soluționate și 198 nesoluționate), ca urmare a plângerilor/denunțurilor unor persoane fizice sau juridice, a disjungerilor din alte dosare ori prin alte modalități. În total, la nivelul Structurii Centrale și al structurilor teritoriale ale Direcției Naționale Anticorupție au fost vizați 1962 de judecători (351 în materie penală și 1590 în materie civilă - între care un membru al Curții Constituționale, 13 judecători membri/foști membri ai Consiliului Superior al Magistraturii și 16 inspectori judiciari). În dosarele soluționate au fost vizați 1604 judecători (293 în materie penală și 1293 judecători în materie civilă, la care se adaugă 11 judecători membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, un judecător al Curții Constituționale și 5 judecători inspectori).”

reprezintă un **factor de presiune** nu doar asupra celor vizați, ci asupra întregului corp profesional al judecătorilor.

Suspiciunile asupra modului de lucru al procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție sunt amplificate și de împrejurarea că **dosare care au fost lăsate în nelucrare o perioadă mare de timp, după ce anterior se dispuseseră în acestea măsuri de supraveghere tehnică pe durate semnificative, au fost soluționate în bloc, prin netrimitere în judecată, chiar înainte de operaționalizarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.**

O astfel de practică ridică serioase semne de întrebare cu privire la rațiunile care au justificat menținerea pe rol a unor cauze pe durate de timp de ordinul anilor și determină suspiciuni legitime în privința constituirii și, în acest mod, a unui factor de presiune asupra activității magistraților și, finalmente, asupra dreptului părților la un proces ehitabil.

În aceleași coordonate se înscrie practica solicitării de dosare aflate în curs de judecată pe rolul diferitelor instanțe judecătorești în vederea evaluării măsurilor/soluțiilor pronunțate de judecători dintr-o posibilă perspectivă penală. În fapt, această manieră de anchetă a reprezentat o veritabilă intruziune în libertatea de apreciere a judecătorului.”

9. “90. (...) proiectul de lege privind înființarea Secției a primit aviz negativ din partea CSM, care este garantul independenței justiției în România în virtutea dispozițiilor articolului 133(1) din Constituția României.”

Sustinerea potrivit careia proiectul de lege privind infiintarea Sectiei a primit aviz negativ din partea CSM este complet falsa.

Avizul negativ al CSM viza proiectul de lege promovat de fostul ministru Tudorel Toader, ce privea infiintarea unei Directii de anchetare a “infracțiunilor savarsite de magistrati” al carei procuror sef urma sa fie numit in urma unor intelegeri politice, ca si in cazul celorlalti procurori de rang inalt.

Contrar sustinerilor Comisiei, SIJ a fost infiintata prin initiativa parlamentara, oferind ample garantii de independenta procurorilor ce functioneaza in cadrul ei, ceea ce nu era cazul in proiectul avizat negativ de CSM.

De altfel, aceasta chestiune este detaliata si explicata chiar de catre CSM, in punctul de vedere al acestei institutii cu privire la erorile din raportul GRECO, publicat pe site-ul CSM.¹⁷

10. “92. De asemenea, o eventuală justificare a înființării Secției pe baza unor motive de eficiență a sistemului judiciar este pusă la îndoială și de o serie de argumente, prezentate de instanțele de trimitere, privind insuficiența resurselor puse la dispoziția Secției, în special numărul redus de procurori stabilit prin lege (15 procurori), lipsa de instrumente de investigație adecvate (spre deosebire de alte parchete specializate) și lipsa unor structuri teritoriale corespunzătoare la nivel național (toți procurorii Secției urmând a-și desfășura activitatea în Municipiul București).”

Problemele invocate de catre Comisie sunt in realitate false.

¹⁷ http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/01_11_2019_96482_ro.pdf (a se vedea pag. 13, ultimele par.)

Numarul de procurori a fost stabilit prin lege tocmai pornind de la numarul mic al trimiterilor in judecata, ceea ce releva faptul ca, in ciuda numarului mare de dosare existent anterior pe rolul DNA, nu exista un fenomen infraccional in randul judecatorilor, ci ca dosarele de la DNA erau tinute in mod artificial deschise.

Sunt deosebit de elocvente, in acest sens, multele exemple din raportul Inspectiei Judiciare ce confirma lasarea in nelucrare a dosarelor privind judecatori si procurori, pentru perioade lungi de timp, aceasta pasivitate a procurorilor DNA fiind cu totul in afara limitelor legale, astfel cum rezultă din elementele concrete cuprinse in raportul Inspectiei Judiciare, aprobat de Plenul CSM.

Potrivit legii, numărul de posturi al SIIJ poate fi modificat, în funcție de volumul de activitate, prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, la solicitarea procurorului-șef secție, cu avizul conform al Plenului Consiliului Superior al Magistraturii- art. 88² alin.4 din lege.

De asemenea, sectia beneficiaza de toate instrumentele de investigatie pe care le au alte parchete specializate, precum ofiteri de politie judiciara sau specialiști în domeniul prelucrării și valorificării informațiilor, economic, financiar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, pentru clarificarea unor aspecte tehnice sau de specialitate în activitatea de urmărire penală – art. 88¹⁰ si art.88¹¹.¹⁸

11. "94. In acest mod, există riscul ca noua Secție să fie utilizată în mod abuziv pentru a sustrage anumite cauze sensibile (de exemplu, de corupție) din competența DNA sau a altor parchete și a le transfera la Secția specială, care ar putea fi mai predispusă intervențiilor și presiunilor exterioare, de ordin politic, decât o instituție consacrată și consolidată în timp precum DNA."

Concluzia este eronata din mai multe perspective.

In **primul** rand, concluzia "*predispunerii la influente si presiuni exterioare, de ordin politic*", a procurorilor din cadrul SIIJ este complet lipsita de fundament, cata vreme SIIJ a fost reglementata exact pentru a fi rupta de orice influenta politica. Spre deosebire de restul structurilor de parchet la nivel inalt, nici un om politic nu are vreun vector de decizie sau influenta. Reamintim ca numirile la varful parchetelor din Romania au fost **constant** criticate prin rapoartele MCV, fiind rezultatul intelegerilor politice la nivel inalt, iar prin crearea SIIJ tocmai aceste aspecte negative au fost eliminate.

In al doilea rand, in ceea ce priveste profesionalismul procurorilor din cadrul sectiei, prin lege au fost stabilite conditii mai severe pentru participarea la concurs (cerandu-se vechime efectiva in functia de procuror de cel putin 18 ani) si o mai mare complexitate a procedurii de selectare a procurorilor (incluzand si evaluarea actelor intocmite de procurori in ultimii 5 ani, cel putin 5 rechizitorii alese aleatoriu si a altor acte considerate relevante de candidati). Toate acestea sunt menite sa contribuie la cresterea calitatii actelor de urmarire penala.

Fata de garantiile deja aratate, mai aratam ca:

¹⁸ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/64951>

- numirea procurorilor in cadrul SIIJ se face pe o perioada de 3 ani, cu posibilitatea continuarii activitatii pe o perioada totala de cel mult 9 ani;
- revocarea procurorilor din cadrul sectiei se face de catre Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la cererea motivata a procurorului-sef al sectiei, in cazul exercitarii necorespunzatoare a atributiilor specifice functiei sau in cazul aplicarii unei sanctiuni disciplinare;
- sectia elaboreaza anual un raport privind activitatea desfasurata, pe care il prezinta, nu mai tarziu de luna februarie a anului urmator, Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Toate aceste proceduri permit identificarea rapida a eventualelor derapaje sau ingerinte, fapt ce va da si posibilitatea corectarii in timp util.

In concluzie, opinia exprimata de Comisie in sensul ca *“dispozițiile naționale din cauză contravin cerințelor dreptului Uniunii cu privire la principiul protecției jurisdicționale efective”* este bazata in mod vadit pe erori grosiere inacceptabile, motiv pentru care solicitam revenirea asupra acesteia si efectuarea unei noi analize bazata pe fapte si date reale, nu dezinformari si aprecieri subiective.

jud. dr. Andreea Ciucă
AMR

jud. Florica Roman
AJADO

jud. Dana Gîrbovan
UNJR

proc. Elena Iordache
APR

